

INTERVIEW

PETER TOM JONES, VOORMALIG PROJECTLEIDER LEUVEN KLIMAATNEUTRAAL 2030

“WE ZIJN GEEN FUNDAMENTALISTEN”

De stad Leuven begon in februari 2012 met de opmaak van plannen om tegen 2030 klimaatneutraal te worden. Met dit project slaan de stad Leuven, de KU Leuven, bedrijven & organisaties de handen in elkaar om ervoor te zorgen dat Leuven tegen 2030 netto geen CO2 meer uitstoot. LeuvenActueel sprak met Peter Tom Jones die recent zijn ontslag gaf als voorzitter van het project. “Het is niet meer combineerbaar met mijn job aan de KU Leuven”, aldus Peter Tom Jones.

Tekst en foto's: Evelyne Sauvage

Laten we beginnen met een evidente vraag. Waarom ben je opgestapt als projectleider bij 'Leuven Klimaatneutraal'?

“Opstappen is wellicht een verkeerd woord. LKN 2030 is zo groot aan het worden dat er een aparte onafhankelijke organisatie moet worden opgericht met een minimumaantal voltijdse medewerkers die worden aangestuurd door het LKN partnerschap. Het dagelijkse management van LKN 2030 is niet meer combineerbaar met mijn loodzware job als onderzoeksmanager aan de KU Leuven, mijn voorzitterschap van i-Cleantech Vlaanderen én mijn jonge gezin. Ik blijf het project uiteraard steunen, maar dan meer vanuit de achtergrond als ambassadeur en als lid van de zogenaamde G20.”

Komt jouw vertrek niet erg ongelegen?

“Na een jaar hard werken hebben we, zoals afgesproken, eind februari ons wetenschap-

pelijk rapport voorgesteld met daarin alle mogelijke scenario's om de stad klimaatneutraal te maken. Nu begint er een nieuwe fase waarin de stad Leuven samen met de partners concrete maatregelen moet uitwerken en uitvoeren op basis van dat rapport. Er is afgesproken dat voor de KU Leuven mijn collega Han Vandevyvere – die al wetenschappelijk projectverantwoordelijke was – het project opvolgt en verder mee stuurt. De continuïteit is dus verzekerd. Ik heb mijn rol als initiator uitgevoerd.”

Hoe begin je met het uitleggen van 'Leuven Klimaatneutraal' aan de Leuvense burger?

“Ik begin met de vaststelling dat er in het Leuven van 2013 veel problemen zijn, onder andere op vlak van mobiliteit, bijvoorbeeld de vele bussen in de Bondgenotenlaan. Maar ook betaalbare huisvesting en hoge energiefacturen zijn problematisch. Tweede vaststelling is dat de wereld er in de toekomst heel anders zal uitzien. Klimaatwetenschappers verwachten tegen 2100 een mondiale temperatuurstijging van minstens 2° C maar wellicht zelfs 4°C. In een niet aangepaste stad loopt de temperatuur nog hoger op. Er zullen zich meer schokken voordoen: extreme droogte, plotse overvloedige regenval, prijsschokken voor energie en voedsel. We moeten de stad dus voorbereiden op wat er staat te gebeuren en haar veerkracht verlenen. Leuven moet nu pro-actief bezig zijn, zodat het in 2030 hier (nog) veel leuker, gezonder en beter is om te leven.”

Wat verwacht je van de Leuvenaars? Hoe kunnen zij concreet bijdragen?

“Eén manier is om bijvoorbeeld als klimaat-

ambassadeur op te treden: leiderschap vertonen in je wijk, straat, voetbalploeg, ... en anderen meetrokken in dit verhaal. KU Leuven werknemers kunnen deelnemen aan de Metaforumwerkgroep 'KU Leuven Klimaatneutraal', een interdisciplinaire groep die nadenkt over hoe de KU Leuven als organisatie klimaatneutraal kan worden. En de Leuvenaars met spaarcenten kunnen we hopelijk overtuigen om te investeren in een Leuven Klimaatfonds dat de toekomstige projecten moet voorfinancieren. Voor de 'gewone' Leuvenaars (voor zover die bestaat ...), moeten we vooral zorgen dat hij niet tegen het project is. We moeten concrete en zichtbare demonstratieprojecten hebben waar zij hun voordeel in zien. Tweewaters is een goed voorbeeld.”

Kan Leuven Klimaatneutraal alleen werken als het ook een sociaal project is?

“Ja, absoluut! Het gaat hier over een rechtvaardige overgang. We moeten rekening houden met de sociaal zwakkeren in Leuven en hen kansen geven. Er moet net geïnvesteerd worden in wijken waar mensen een zware energiefactuur hebben. Ecologische en sociale transitie moeten samen gaan. Zonder draagvlak van al de Leuvenaars lukt het sowieso niet.”

Wat zijn de kansen voor Leuven om te slagen?

“De kansen zijn heel groot. Leuven is geen gemiddelde Vlaamse stad, maar een heel speciale stad. Je hebt hier een heel hoog opgeleide bevolking, veel tweeverdieners met een enorm potentieel aan hersenen en een grote financiële capaciteit. We hebben hier alle condities in huis om te slagen. Als het hier niet lukt, zal het nergens lukken! Immers, de bevolking wil mee, er is kennis, kunde, financiële draagkracht én betrokkenheid van de grote actoren zoals KU Leuven, Imec, Ertzberg en vele anderen.”

Je schreef een boek over rechtvaardige duurzaamheid samen met je vrouw, de antropologe Vicky De Meyere. Zijn er fellevende discussies thuis?

“Inhoudelijk zitten we perfect op dezelfde lijn. De discussies thuis gaan vooral over de hoeveelheid tijd we besteden aan maatschappelijk engagement en werk versus ons gezin met twee kleuters. Mijn vrouw heeft een sabbatjaar ingelast. Zelf blijf ik overbevraagd voor deelname aan projecten,

debatten, lezingen, ... Ik zou elke avond weg kunnen zijn. Het is een heel moeilijk evenwicht. Ik moet nu ook even mijn maatschappelijk engagement terugschroeven.”

Hoe consequent ben je zelf met duurzaamheid bezig?

“Ik ben van het principe: practice what you preach. Als ik lezingen geef over hoe de milieu-impact te verminderen, dan kan je zelf niet de hele wereld rondreizen met het vliegtuig. Dat is niet geloofwaardig. We kiezen resoluut voor nabije bestemmingen, per boot of trein. We zijn geen fundamentalisten maar wel vergaand betrokken en geëngageerd. Mijn vrouw en ik zijn vegetarisch, de kinderen eten soms vlees. We hebben zelf geen auto, maar maken gebruik van het autodeel-systeem Cambio. We zijn heel bewust centraal gaan wonen dichtbij het station, de school van de kinderen, het werk ... Daar begint het ook vaak mee: als je op de 'verkeerde' plaats gaat wonen, is het moeilijk om duurzaam te leven.”

Was je als kind voorbestemd om een geëngageerd wetenschapper te worden?

“Nee, toch niet. Pas in de laatste jaren van mijn studies burgerlijk ingenieur ben ik maatschappelijk actief geworden. Dit was duidelijk gelinkt met mijn toenmalige muziekkeuze: 'gothic' en 'new wave'. Ik heb toen groepen leren kennen die een uitgesproken maatschappijkritische visie hadden. Het heeft me duidelijk veranderd. Wat nu nog overblijft, zijn mijn zwarte kleren maar de lange haren en puntschoenen zijn verdwenen. (lacht)”

PETER TOM JONES IN 'T KORT

- Burgerlijk ingenieur Milieukunde, doctor in de Toegepaste Wetenschappen
 - Ontslagnemend projectcoördinator van 'Leuven Klimaatneutraal 2030' (LKN)
 - Onderzoeksmanager KU Leuven, met specialisatie in industriële ecologie
 - Voorzitter i-Cleantech Vlaanderen vzw
 - 40 jaar, woont in Kessel-Lo, gehuwd en papa van twee kinderen
- www.petertomjones.be

